

บรรณาธิการแถลง

นายนิตติทิววิชการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแสดงการตื่นตัวอย่างชัดเจน ดังปรากฏว่าวารสารฉบับนี้มีนิพนธ์ต้นฉบับถึง 13 เรื่อง

เรื่องแรก การผลิตสารมาตรฐาน Andrographolide จากฟ้าทะลายโจร เป็นงานวิจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับสมุนไพร มิฉะนั้นผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่ผลิตขึ้นจะไม่มีมาตรฐานและยากที่จะได้รับการยอมรับทั้งในประเทศและระดับสากล การเร่งรัดให้มีการใช้สมุนไพรเช่นในเรื่องกัญชาโดยไม่คำนึงถึงหลักการพื้นฐานทั้งด้านวิชาการและจริยธรรมนอกจากจะทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับแล้ว ยังจะเป็นที่ดูแคลนของวงวิชาการในระดับสากลด้วย

เรื่องที่สอง การวิเคราะห์เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณของซิงด้วยวิธี Ultra Performance Liquid Chromatography เป็นงานวิจัยพื้นฐานที่จำเป็น และมีประโยชน์เช่นเดียวกับเรื่องแรก

เรื่องที่สาม การเปรียบเทียบวิธีทดสอบการผันแปรของน้ำหนักราชยาแคปซูลฟ้าทะลายโจรตามตำรายา 5 เล่ม มีข้อค้นพบสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ยาแคปซูลฟ้าทะลายโจรที่มีจำหน่ายในท้องตลาดหรือผลิตใช้เองในโรงพยาบาล ส่วนใหญ่มีน้ำหนักผงยาเฉลี่ยเบี่ยงเบนจากที่แจ้งบนฉลาก (2) ตำรามาตรฐานยาสมุนไพรไทยมีความเข้มงวดของการทดสอบความผันแปรของน้ำหนักสำหรับรูปแบบยาแคปซูลน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับตำรายาสากลอื่น จำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งรัดปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว

เพราะเป็นวิธีเดียวที่จะสร้างการยอมรับยาสมุนไพรไทย วิธีการแบบชาตินิยมที่เน้นการเรียกร้องให้ยอมรับมาตรฐานที่ต่ำเพราะเป็นของไทยไม่ใช่วิธีการที่พึงกระทำต่อไป เพราะยากที่จะได้รับการยอมรับจากสากล และแม้ในประเทศไทยเอง

เรื่องที่สี่ การศึกษาหาหม่องน้ำมันยูคาลิปตัสที่กลิ่นด้วยวิธีเทอร์โมไซฟอน เป็นความพยายามในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาหม่อง ผลที่ได้ยังไม่เท่ากับผลิตภัณฑ์ที่ขายในท้องตลาด จะต้องศึกษาและพัฒนาต่อไป

เรื่องที่ห้า การวิเคราะห์คุณภาพทางเคมีของตำรับยาธาตุดอบเชยด้วยโครมาโทกราฟีของเหลวสมรรถนะสูง เป็นความพยายามที่จะหาวิธีควบคุมคุณภาพของยาสมุนไพรที่อยู่ในบัญชีหลักแห่งชาติชนิดนี้ โดยนอกจากวิธีที่เสนอแล้ว ยังต้องหาวิธีอื่นมาร่วมวิเคราะห์ด้วย

เรื่องที่หก ฤทธิ์ต้านออกซิเดชัน ปริมาณสารประกอบฟีนอลิกรวม ฟลาโวนอยด์รวม และเมลานโทนิน ของใบหม่อน 5 พันธุ์ เป็นงานวิจัยพื้นฐานที่จำเป็น และมีประโยชน์เช่นเดียวกับเรื่องแรกและเรื่องที่สอง

เรื่องที่เจ็ด ผลเบื้องต้นของสารสกัดยางนา (*Dipterocarpus alatus* Roxb. ex G. Don) ต่อฤทธิ์ต้านมะเร็ง ฤทธิ์ต้านเชื้อรา และการวิเคราะห์สารประกอบฟีนอลิกด้วย HPLC เป็นผลเบื้องต้นที่น่าสนใจ ซึ่งจะต้องศึกษาต่อไปอีกมาก

**เรื่องที่แปด ประสิทธิผลเบื้องต้นของยาทาประ-
เส็นเพื่อลดอาการปวดเข่าของผู้ป่วยโรคลมจับโปง
แห้งเข้าทางการแพทย์แผนไทย** ซึ่งผลการศึกษา พบ
มีประสิทธิผลเบื้องต้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ควรมีการ
ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมากขึ้น โดยควรให้ครอบคลุม
การศึกษาเรื่องความปลอดภัยด้วย และควรพิจารณา
ลวดองค์ประกอบของตำรับยา ตัดรายการที่ไม่จำเป็น
ออก เพื่อเพิ่มความปลอดภัยและลดค่าใช้จ่ายลงด้วย

**เรื่องที่เก้า องค์ประกอบของดนตรีที่ใช้ใน
การบำบัดที่มีผลต่อการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ร่วมทาง
สังคมในเด็กออทิสซึม** เป็นการศึกษาที่น่าสนใจ เพราะ
ปัจจุบันพบเด็กออทิสซึมเพิ่มขึ้นมาก และยังต้องพัฒนา
วิธีการบำบัดรักษาอีกมาก ผลการศึกษานี้เป็นผลเบื้องต้น
เพราะศึกษาในเด็กเพียง 3 ราย แต่มีการศึกษาและ
นำเสนอได้ดีมาก

**เรื่องที่สิบ องค์ความรู้การรักษาโรคกรดไหล
ย้อนของหมอพื้นบ้านจังหวัดศรีสะเกษ** เป็นการศึกษา
หมอพื้นบ้านจำนวน 19 คน จากที่มีในจังหวัด
ศรีสะเกษทั้งหมด 243 คน สะท้อนว่าหมอพื้นบ้าน
ส่วนใหญ่ยังปิดตัว ส่วนที่เปิดตัวพบว่าความรู้ที่นำมา
ใช้ดูแลรักษาผู้ป่วยได้จากการสืบทอดตามความเชื่อ
ที่ไม่สัมพันธ์กับความรู้ทางการแพทย์ที่พัฒนาไปมาก
สมควรที่จะมีการพัฒนาหมอพื้นบ้านเพื่อให้สามารถ
เป็นที่พึ่งที่ติของประชาชน ให้ได้รับการดูแลรักษาที่
ปลอดภัยและมีประสิทธิผลโดยแท้จริง

**เรื่องที่สิบเอ็ด ผลของโปรแกรมการจัดการ
เรียนโดยใช้โครงงานเป็นฐานต่อทักษะการแก้ปัญหา
และการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับผู้ป่วยโรค
เรื้อรังในชุมชน** เนื้อหาเป็นเรื่องของการจัดการเรียน
การสอนเป็นหลัก ผลการศึกษายังมีความจำเพาะสูง
ไม่ใช่ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้ทั่วไป (Generalizable
knowledge) แต่ก็มีความน่าสนใจทั้งสำหรับ

ผู้ที่อยู่ในวงการการศึกษา และผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับสุขภาพ

**เรื่องที่สิบสอง การทบทวนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติ
ด้วยการแพทย์ทางเลือกต่อระดับความดันโลหิต
ทบทวนการศึกษา การใช้การแพทย์ทางเลือกต่อระดับ
ความดันโลหิตที่ค้นได้จำนวน 14 เรื่อง กลุ่มตัวอย่าง
จึงมีจำนวนน้อยมาก สมควรมีการศึกษาทบทวนเพิ่ม
เติมให้ครอบคลุมมากขึ้นต่อไป**

**เรื่องที่สิบสาม การประเมินผลนโยบายส่งเสริม
การใช้ยาจากสมุนไพรของสถานพยาบาลสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข ในจังหวัดสระบุรี ปีงบประมาณ
2560** แสดงปัญหาอุปสรรคในการส่งเสริมการใช้ยา
สมุนไพรในจังหวัดหนึ่ง ซึ่งน่าจะสะท้อนปัญหาของ
จังหวัดอื่น ๆ ด้วย

บทปริทัศน์ฉบับนี้มี 2 เรื่อง

**เรื่องแรก กลไกการระงับความรู้สึกเจ็บปวดตาม
หลักวิทยาศาสตร์ของการฝังเข็ม** ได้ทบทวนทฤษฎี
และผลการศึกษาเรื่องนี้จำนวนมาก ทั้งการแพทย์แผน
ปัจจุบันและการแพทย์จีน จึงน่าสนใจที่จะได้ติดตาม
และควรมีการนำเสนอความก้าวหน้าต่อไปเป็นระยะ ๆ

**เรื่องที่สอง กัญชาในวิถีชีวิตชาวไทยสมัย
ก่อน : ข้อมูลจากวรรณกรรมบางเล่ม** มีการทบทวน
เอกสารจำนวนมาก แต่ก็ยังนับว่าน้อยเมื่อเทียบกับ
งานวรรณกรรมทั้งหมด ข้อสรุปที่ได้จึงต้องเปิดกว้าง
สำหรับความเห็นของผู้ที่สนใจต่อไป

ปกิณกะในฉบับนี้มีเรื่องของหมอไทยดีเด่นแห่ง
ชาติ พ.ศ. 2562 โกลู่น้ำเต้า พจนานุกรมศัพท์การแพทย์
แผนจีน เล่ม 2 และวารสารสมุนไพรเป็นเรื่องกัญชาที่ยัง
อยู่ในความสนใจของสังคมไทย

พบกันใหม่ฉบับหน้า

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์